T009 A HÀM IX (43) 129-Tam Ma Kiệt

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 129

PHAÄT NOÙI KINH TAM-MA-KIEÄT Haùn dòch: Ñôøi Ngoâ, Sa-moân Truùc Luaät Vieâm, ngöôøi Thieân Truùc.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû nôi vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä cuøng moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo vaø naêm traêm vò Boà-taùt ñoâng ñuû; vua chuùa, nhaân daân vaø caùc chuùng Trôøi, roàng, quyû, thaàn thì soá löôïng nhieàu voâ keå. Thuôû aáy, coù vò vua nöôùc Nan teân laø Phaân-ba-ñaøn, khoâng tin Phaät Phaùp, chæ öa thích ngoaïi ñaïo, thöôøng ngaøy trong cung thieát ñaõi cho hôn vaïn ngöôøi Ni-kieàn. Vò quoác vöông aáy taùnh thöôøng kieâu maïn, töï cho mình coù trí tueä voâ song, duøng laù saét quaán ngang buïng vì sôï trí tueä theo buïng thoaùt ra ngoaøi. Nhaø vua muoán cöôùi vôï cho thaùi töû, beøn hoûi caùc quan thaân caän: –Trong thieân haï coù ai trí tueä baèng ta khoâng? Neáu coù, ta muoán cöôùi con gaùi ngöôøi aáy cho Thaùi töû. Vò ñaïi thaàn vaâng leänh vua, ñi khaép trong nöôùc tìm kieám, cuoái cuøng khoâng tìm ra ngöôøi coù trí tueä baèng vua. Khi bieát roõ trong nöôùc khoâng coù, vua beøn sai söù giaû ñeán nöôùc khaùc, tìm caàu con gaùi cuûa caùc baäc trí tueä. Söù giaû tuaân leänh ñi ñeán nöôùc Xaù-veä, hoûi nhaân daân trong nöôùc: –ÔÛ nöôùc naøy, coù vò Hieàn giaû naøo ñöôïc ñöùc toát ñeïp khoâng? Ñaùp: –Coù. Vò söù giaû hoûi: –Teân hoï laø gì? Ñaùp: –Hieäu laø Phaät. Hoûi: –Phaät coù con gaùi khoâng? Moïi ngöôøi ñaùp: –Ñöùc Phaät laø baäc tu haønh ñaïo ñöùc, khoâng coù con gaùi. Söù giaû hoûi: –Sau Phaät thì coøn coù ai? Ñaùp: –Coù ngöôøi hieäu A-nan-baân-trì laø baäc ñaïi hieàn thieän, öa thích ñaïo ñöùc, coù ngöôøi con gaùi xinh ñeïp vaøo baäc nhaát trong nöôùc. Vò söù giaû hoûi: –OÂng aáy ñaõ laøm vieäc gì neân ñöôïc goïi laø baäc hieàn thieän ñeä nhaát?

Ngöôøi trong nöôùc noùi: –Vò aáy töøng ñeán gaëp thaùi töû Kyø-ñaø ñeà nghò mua khu vöôøn roäng taùm ngaøn maãu, daâng leân Phaät. OÂng ta laïi duøng voi chuyeân chôû haøng ngaøn vaïn öùc löôïng vaøng ñeán ñeå trao ñoåi mua xong khu vöôøn aáy. OÂng ta voán khoâng tham lam xem troïng caùc thöù chaâu baùu, chæ nghó ñeán vieäc laøm thieän. Vò söù giaû nghe ngöôøi trong nöôùc noùi theá, bieát ñöôïc tin aáy, neân raát vui möøng, lieàn trôû veà nöôùc, taâu vôùi Quoác vöông: –Trong nöôùc Xaù-veä, coù baäc hieàn thieän raát öa thích ñaïo, hieäu laø A-nan-baân-trì. Vua nghe söù giaû taâu xong, lieàn vieát thö, sai thaùi töû, cuøng baù quan quaàn thaàn trang bò xe coä baèng vaät baùu, cuøng ñi ñeán thaønh Xaù-veä. Thaùi töû vaø phaùi ñoaøn taïm ôû ngoaøi thaønh, sai söù giaû vaøo trong, ñeán nhaø A-nan-baân-trì. Khi aáy, ngöôøi giöõ cöûa voâ thöa vôùi A-nan-baân-trì: –Beân ngoaøi coù söù giaû ñeán. A-nan-baân-trì ra cöûa ñoùn tieáp, thaáy vò söù giaû ngöôøi ñen xaáu nhö quyû, neân raát kinh hoaøng, hoûi: –OÂng laø ai? Ñaùp: –Toâi laø söù giaû cuûa vua nöôùc Nan. A-nan-baân-trì hoûi: –Ngaøi ñeán ñaây laøm gì? Söù giaû ñaùp: –Toâi ñeán ñaây theo

leänh cuûa vua nöôùc toâi. Vua nöôùc Nan tuy ôû xa, chöa ñöôïc gaëp ngaøi, nhöng raát kính troïng, meán chuoäng. Moïi ngöôøi khi vaõng lai ñeàu voâ cuøng ca ngôïi coâng ñöùc cuûa ngaøi. Nghe ngaøi hieàn thieän, raát öa thích ñaïo ñöùc, coù coâ con gaùi xinh ñeïp, neân vua sai chuùng toâi ñeán ñaây muoán caàu hoân con gaùi ngaøi cho thaùi töû. Nhaø vua coù göûi thö, xin ngaøi vui loøng nhaän cho. A-nan-baân-trì muoán maéng cho moät traän, nhöng neùn giaän, khoâng noùi, lieàn môøi cuøng ngoài, thaêm hoûi chuyeän troø. Söù giaû laáy thö ñöa ra, A-nan-baân-trì sau khi ñoïc thö, noùi vôùi söù giaû: –Toâi coù vò Ñaïi nhaân phaûi ñeán thöa trình veà vieäc naøy. Neáu vò Ñaïi nhaân cuûa toâi ñoàng yù, toâi seõ trôû laïi baùo tin cho caùc vò. Tröôûng giaû beøn môøi söù giaû ngoài laïi, coøn oâng ta thì ñi ngay ñeán gaëp Ñöùc Phaät, cuùi laïy, quyø goái chaép tay baïch: –Kính thöa Theá Toân, hieän nay, vua nöôùc Nan sai söù giaû ñeán nhaø con, hình daïng ngöôøi aáy voâ cuøng ñen xaáu. Trong thö noùi muoán caàu hoân Tam-ma-kieät, con gaùi cuûa con cho thaùi töû con vua aáy, vaäy con phaûi laøm sao? Phaät daïy: –Haõy gaû cho hoï. A-nan-baân-trì noùi: –Söù giaû ñen xaáu nhö vaäy, chaúng bieát vua vaø thaùi töû cuûa oâng ta thuoäc loaïi naøo? Con laïi töøng nghe Phaät daïy: “Vua nöôùc Nan phuïng söï caùc haøng Ni-kieàn, loõa hình khoâng maëc aùo”. Hình daùng söù giaû thì ñen xaáu, chaúng roõ coù laøm kinh sôï cho con gaùi con khoâng? Phaät daïy: –Khoâng sao caû, neân gaû cho hoï, phaûi bieát raèng nhôø nhaân duyeân naøy, taïi nöôùc loõa hình aáy, Tam-ma-kieät seõ ñoä thoaùt ñöôïc taùm vaïn ngöôøi.

A-nan-baân-trì khoâng daùm hoûi laïi Phaät, nhöng trong taâm khoâng vöøa yù, lieàn trôû veà noùi vôùi söù giaû: –Ngaøi phuïng haønh meänh leänh cuûa vua, töø xa ñeán ñaây caàu hoân con gaùi toâi laø ñieàu raát toát ñeïp. Toâi ñoàng yù gaû con gaùi toâi cho thaùi töû. Nghe A-nan-baân-trì noùi theá, vò söù giaû lieàn trôû ra ngoaøi thaønh, ñeán choã thaùi töû, roài cuøng thaùi töû trôû vaøo, ñeán nhaø A-nan-baân-trì. Tôùi nôi, hoï xuoáng xe, mang baïc sính leã vaøo daâng cho tröôûng giaû. Hoï môøi khaùch cuøng aên uoáng vui chôi trong baûy ngaøy môùi xong. A- nan-baân-trì tieãn ñöa Tam-ma-kieät vôùi y phuïc, noâ tyø, vaøng ngoïc chaâu baùu nhieàu voâ soá. Thaùi töû cuøng ñoaøn tuøy tuøng ñöa naøng Tam-ma-kieät veà nöôùc mình. Vua nöôùc Nan thaáy con trai ñem naøng daâu trôû veà, neân raát vui möøng, lieàn thænh thaày mình laø Ni-kieàn Nhaõ-ñaø-phaát cuøng moät vaïn hai ngaøn ñeä töû, ñeàu vaøo cung aên uoáng. Vua nöôùc Nan, phu nhaân, thaùi töû ñeàu töï haï mình lo vieäc ñaõi ñaèng. Khi aáy Tam-ma-kieät ñöôïc vua Nan goïi ra, vì muoán naøng troâng coi vieäc aên uoáng vaø laøm leã cho caùc vò thaày Ni-kieàn cuûa mình. Tam-ma-kieät vöøa ra ñeán giöõa cöûa thöù ba, töø xa thaáy caùc Ni-kieàn ñeàu ngoài la lieät, loõa hình khoâng maëc y phuïc, neân raát kinh haõi, cho raèng hoï khoâng khaùc gì ñaùm suùc sinh, voäi vaøng duøng hai tay che maët, höôùng veà hoï nhoå nöôùc boït, ñi ngay veà phoøng khoâng chòu trôû ra nöõa. Caùc Ni-kieàn ñeàu raát töùc giaän veà thaùi ñoä cuûa Tam-ma-kieät, neân noùi vôùi vua: –Töø ñaâu laïi coù keû xui xeûo nhö laø hoûa tinh xuaát hieän taïi vöông cung naøy vaäy? Haõy ñuoåi ñi. Caùc Ni-kieàn khoâng chòu aên uoáng, muoán ñöùng daäy ra veà. Nhaø vua voäi vaøng taï loãi vôùi caùc baäc thaày vaø thöa: –Con seõ vì caùc ñaïi sö maø ñuoåi noù ñi. Saùng mai seõ khoâng

coøn thaáy noù trong cung naøy. Caùc Ni-kieàn aên uoáng xong roài cuøng ra veà. Ngay hoâm aáy, thaùi töû töï ñi ñeán gaëp Tam- ma-kieät. Luùc aáy Tam-ma-kieät raát töùc giaän, neân ra leänh noâ tyø ñoùng cöûa ñeán boán naêm ngaøy, vì theá thaùi töû khoâng daùm tìm tôùi nöõa. Phu nhaân hoûi thaùi töû: –Taïi sao con khoâng ñeán gaëp vôï? Thaùi töû im laëng khoâng traû lôøi. Sau khi bieát vieäc, phu nhaân lieàn töï thaân ñi ñeán gaëp Tam-ma-kieät hoûi: –Ta cöôùi naøng laøm vôï cho thaùi töû, vaäy naøng phaûi heát loøng chieàu chuoäng choàng, taïi sao laïi coi thöôøng noù? Tam-ma-kieät thöa: –Nhöõng oâng thaày maø con trai cuûa phu nhaân vaø daân chuùng phuïng söï ñeàu chaúng khaùc naøo ñaùm suùc sinh. Phu nhaân nghe noùi theá, caûm thaáy raát xaáu hoå, neân voäi vaøng hoài cung, taâu vua: –Ñaïi vöông, ngaøi töï cho mình laø baäc ñaïo ñöùc trí tueä voâ song; trong nöôùc naøy khoâng coù ai vöøa yù ngaøi. Ngaøi laøm cho quaàn thaàn meät nhoïc ñi haøng taùm ngaøn daëm ñeå caàu tìm con daâu. Nay con daâu khoâng bieát sôï tai hoïa, coi thöôøng thaùi töû, laïi coøn maéng ngay vaøo maët thaàn thieáp cho nhö laø ñaùm suùc sinh! Nhaøvua nghe phu nhaân noùi, lieàn thaân haønh ñeán choã Tam-ma-kieät. Baáy giôø Tam-ma-kieät heát söùc kieâu maïn neân khoâng chòu ra ngoaøi laøm leã nhaø vua. Vua hoûi voïng vaøo trong: –Ta ñi taùm ngaøn daëm ñeå cöôùi daâu, choïn laáy ngöôøi hieàn thieän, trong khi ñoù ngöôi laïi huûy nhuïc thaày ta, roài coøn maéng vaøo maët phu nhaân vaø thaùi töû cuûa ta. Ñaâu coù ñöôïc nhö vaäy?! Tam-ma-kieät vaãn traû lôøi nhö cuõ:

–Thaày cuûa Ñaïi vöông vaø phu nhaân, thaùi töû, cuøng chuùng daân trong nöôùc ñeàu nhö ñaùm suùc sinh khoâng khaùc. Vua kinh hoaøng noùi: –Coâ gaùi nhoû naøy, nay coøn haï nhuïc ta nhö vaäy sao? Ta sôï trí tueä töø trong buïng xuaát ra neân phaûi duøng saét laù buoäc che laïi. Ngaøy ngaøy ta doïn aên cho hôn vaïn ñaïo só, chaúng ai coù theå so saùnh baèng ta. Nay, ngöôi laïi daùm nhuïc maï ta! Tam-ma-kieät noùi: –Haïng thaày maø vua cuøng daân chuùng trong nöôùc phuïng söï, thöôøng khoâng maëc y phuïc, loõa hình nhìn nhau. Hoï coù nhöõng ñaïo lyù gì? Giaû nhö hoï coù ñaïo lyù gì ñi nöõa, thì cuõng khoâng ñaùng quyù troïng, huoáng chi hoï chaúng coù ñaïo lyù gì caû. Haøng ngaøy tuy Ñaïi vöông cung phuïng côm nöôùc cho ñaùm naøy tôùi haøng vaïn ngöôøi, nhöng ñeàu laø keû con khoâng theå cung kính, maø con xem thöôøng nöõa. Baáy giôø vua nöôùc Nan khoâng bieát aên noùi ra sao, töï nghó: “Ta neân cuøng ai baøn luaän veà vieäc naøy?” Vua beøn ñeán ngay nôi Ni-kieàn Nhaõ-ñaø-phaát, laøm leã tröôùc thaày, thöa: –Con ñaõ cöôùi daâu ôû thaønh Xaù-veä, nhöng coâng vieäc naøy chaúng ra gì caû, noù ñaõ haï nhuïc ñaïi sö, nay laïi kieâu maïn maéng ngay maët con cuøng phu nhaân vaø thaùi töû, aên noùi lung tung khoâng ra theå thoáng gì caû. Tuy laø daâu, nhöng noù khoâng theo pheùp taéc gia ñình ñeå lo phuïng söï con. Vaäy giôø con phaûi laøm sao? Vò aáy baûo nhaø vua: –Ngaøi neân trôû laïi hoûi coâ ta: “Nhöõng phaùp maø daân chuùng trong nöôùc ngöôi phuïng thôø, so vôùi nhöõng phaùp maø chuùng daân ôû nöôùc naøy toân kính khaùc ra sao maø ngöôi daùm buoâng nhöõng lôøi aáy? Khi nhaø vua ñeán hoûi chôù neân giaän döõ, phaûi töø toán hoûi coâ ta, töï ngaøi seõ coù ñöôïc caâu traû lôøi. Nhaø vua vaâng lôøi thaày daïy, ñeán choã Tam-ma-kieät hoûi: –Nhöõng phaùp maø daân

chuùng trong nöôùc cuûa con phuïng thôø coù gì hôn nhöõng ñieàu maø nhaân daân nöôùc ta toân kính? Tam-ma-kieät thöa: –Nhöõng phaùp maø daân chuùng trong nöôùc con phuïng thôø raát toân quyù, nam nöõ ñeàu maëc y phuïc, bieåu loä söï toân ti thöù baäc, khoâng nhìn thaáy thaân theå nhau. Hieän nay, coù Baäc Ñaïi Nhaân hieäu laø Phaät, giaùo hoùa soá ngöôøi ñeán haøng ngaøn vaïn öùc, ñeàu laøm cho hoï thoaùt khoûi theá gian, vaø ñaïo Neâ-hoaøn tòch tónh. Baäc aáy thaàn thoâng dieäu duïng, ñi vaøo löûa khoâng chaùy, böôùc vaøo nöôùc khoâng chìm, coù khaû naêng sôø naém ñöôïc maët trôøi, maët traêng trong tam thieân ñaïi thieân vôùi moät vaïn hai ngaøn öùc trôøi ñaát, bieán hoùa ra vaøo lui tôùi hoaøn toaøn töï taïi khoâng chuùt trôû ngaïi, bieát vieäc töông lai, quaù khöù vaø hieän taïi. Thaân Ngaøi coù ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp, ñaïo ñöùc thoâng ñaït. Caùc vò Thieân vöông, Quoác vöông, ngöôøi, nhaân daân, chuùng hoäi ñeàu ñeán ñaûnh leã yeát kieán. Nhaø vua nghe Tam-ma-kieät noùi xong thì trong loøng hôùn hôû vui möøng, beøn hoûi Tam-ma-kieät: –Ñöùc Phaät maø con thôø phuïng, ta coù theå gaëp ñöôïc Ngaøi khoâng? Tam-ma-kieät ñaùp: –Con seõ heát söùc vì Ñaïi vöông. ÔÛ töø xa coù theå caàu thænh Ngaøi ñöôïc. Vua noùi: –Raát toát! Nhöng ôû caùch xa taùm ngaøn daëm, laøm sao thænh ñöôïc Phaät? Tam-ma-kieät ñaùp: –Khoâng caàn Ñaïi vöông sai ngöôøi ñi môøi, chæ caàn chí thaønh ôû töø xa ñoát höông

thænh caàu Ngaøi. Ñöùc Phaät coù thaàn thoâ ng neân bieát roõ taâm nieäm nôi loøng ngöôøi. Nhaø vua, phu nhaân vaø thaùi töû neân ñi theo con. Tam-ma-kieät lieàn leân ñaøi cao, y phuïc chænh teà, quyø thaúng, ñoát höông höôùng veà thaønh Xaù-veä, ñaàu maët laïy saùt ñaát laøm leã, baïch: –Ngaøy nay vua nöôùc Nan khoâng bieát trong thieân haï coù Phaät, Ngaøi neân vì taát caû nhaân daân, thöông xoùt ñeán nhöõng khoå nhoïc cuûa hoï. Ngöôõng mong Ñöùc Phaät saùng mai cuøng caùc Tyø-kheo Taêng, chaúng neä khoù nhoïc, ñeán thoï trai taïi cung vua nöôùc Nan. Lôøi baïch vöøa xong, khoùi höông lan toûa ñeán choã Phaät, bay quanh Phaät ba voøng, roài hoùa thaønh chuùt loïng höông ôû ngay treân ñaàu Ñöùc Phaät. Luùc aáy Ñöùc Phaät ñang thuyeát phaùp cho haøng ngaøn ngöôøi, Hieàn giaû A-nan böôùc ra tröôùc, quyø goái chaép tay, baïch Phaät: –Ñaây laø do nhöõng caûm öùng gì maø coù hieän töôïng nhö vaäy? Xin Ñöùc Phaät giaûi thích veà yù nghóa aáy. Phaät daïy A-nan: –Vua nöôùc Nan cuøng Tam-ma-kieät ñang thænh Phaät vaø caùc Tyø-kheo Taêng vaøo ngaøy mai tôùi cung vua thoï trai. Tam-ma-kieät coù taâm thaønh muoán khieán cho nhaân daân nöôùc Nan aáy ñeàu boû neûo taø kieán höôùng veà chaùnh ñaïo, neân höông bay ñeán ñaây thænh Phaät. Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo Ma-ha Muïc-kieàn-lieân noùi roõ vôùi caùc Tyø-kheo Taêng raèng saùng mai seõ cuøng ñeán choã Tam-ma-kieät ôû nöôùc Nan thoï trai. Ma-ha Muïc-kieàn-lieân vaâng lôøi Phaät daïy, thoâng baùo vôùi caùc Tyø-kheo: –Saùng mai ñeán choã thænh ñeå thoï trai, ñöøng ñi vieäc khaùc. Khi ñoù, veà phaàn Tam-ma-kieät thì lo ñoân ñoác vua, phu nhaân, thaùi töû vaø caùc cung nöõ trai giôùi, ñoát höông boá trí choã ngoài, söûa soaïn caùc moùn aên ñaày ñuû. Tam-ma-kieät bieát Phaät seõ ñeán, neân cuøng vôùi vua, phu nhaân, thaùi töû, ñaùm cung nöõ vaø caùc Ni-kieàn ñeàu ôû trong toøa nhaø lôùn. Tam-ma-kieät taâu vôùi vua, phu nhaân vaø thaùi töû: –Haõy theo sau toâi, nay

caùc vò La-haùn seõ ñeán ñaây tröôùc. Ñöùc Phaät ñi sau cuøng. Caùc vò caån thaän chôù neân sôï haõi, haõy laøm theo toâi. Tam-ma-kieät laïi quyø goái ñoát höông baïch Phaät: –Thöùc aên ñaõ doïn ñaày ñuû xong, ngöôõng mong Ñöùc Phaät bieát laø ñaõ tôùi giôø. Ñöùc Phaät bieát yù nghó cuûa Tam-ma-kieät, lieàn baûo caùc Tyø-kheo: –Hoâm nay ñeán thoï trai taïi nöôùc Nan, caùc oâng haõy vôùi ñaïo quaû ñaõ chöùng ñaéc cuûa mình bieán hoùa theo nhöõng haønh ñoäng töï taïi. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy, trong soá aáy coù vò hoùa ra boà caâu vaø haèng traêm loaïi chim thuù, tröôùc sau laàn löôït xen keõ nhau nhö nhöõng böùc maøn. Chö Taêng ngoài treân mình chuùng, moãi vò ñeàu khaùc nhau. Baáy giôø, Ñöùc Phaät ngoài nôi toøa sö töû coù maøn che xen keõ nhau cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo, naêm traêm vò Boà -taùt vaø caùc chuùng Trôøi, Roàng, Quyû, Thaàn ñaày ñuû, duøng thaàn tuùc bay leân hö khoâng tieán ñeán nöôùc Nan. Phaät phoùng haøo quang toûa chieáu khaép nôi, trôøi ñaát chaán ñoäng lôùn. Caùc vò La-haùn, Boà-taùt ñeàu theå hieän nhöõng thaàn bieán tröôùc khi haï xuoáng ñaát. Daân chuùng trong nöôùc Nan thaáy söï bieán hoùa naøy ñeàu raát kinh sôï. Nhaø vua hoûi Tam-ma-kieät: –Ñaây laø Phaät phaûi khoâng? Ñaùp: –Khoâng phaûi Phaät. Tam-ma-kieät thöa tieáp vôùi vua: –Beä haï ñöøng sôï, ñaây laø caùc vò ñeä töû, Phaät ñi ñeán sau cuøng. Thaân Ngaøi coù ba möôi hai töôùng toát, taùm möôi veû ñeïp.

Khoâng bao laâu sau, Ñöùc Phaät cuøng caùc vò khaùc töø khoâng trung haï xuoáng. Thích, Phaïm Töù thieân vöông ñi tröôùc daãn ñöôøng. Chö Thieân ñaùnh troáng, daïo ñaøn, xöôùng ca caùc loaïi nhaïc ñeå cuùng döôøng Phaät. Tam-ma-kieät cuøng vôùi nhaø vua, phu nhaân, thaùi töû caàm hoa höông ngheânh ñoùn Ñöùc Phaät, cung kính laøm leã roài thænh môøi Phaät vaøo, cuøng ngoài vaøo choã. Caùc vò Boà-taùt, A-la-haùn ñeàu ngoài ôû tröôùc theo thöù töï lôùn nhoû. Tam-ma-kieät baûo vua, phu nhaân vaø thaùi töû töï tay daâng nöôùc röûa, sau ñoù duøng thìa daâng thöùc aên ñaày ñuû. Daân chuùng trong nöôùc ñeàu ñeán xem raát ñoâng ñaûo. Nhaø vua ra leänh cho ñaïi thaàn ñoùng cöûa cung. Daân chuùng thaáy nhaø vua cho ñoùng cöûa cung, neân raát töùc giaän, cuøng nhau caàm buùa, gaäy muoán ñaäp phaù cöûa cung. Töø xa, Phaät bieát vieäc naøy, neân noùi: –Söï giaùo hoùa cuûa Ta laø muoán cho moïi ngöôøi ñeàu laøm thieän. Nay, daân chuùng trong nöôùc Nan ñeàu muoán ñeán xem, theá maø vua laïi ñoùng cöûa cung thì khoâng neân. Baáy giôø, Ñöùc Phaät muoán laøm cho taát caû moïi ngöôøi cuøng ñöôïc thaáy Ngaøi, lieàn khieán cho cöûa cung, töôøng vaùch ñeàu hoùa thaønh thuûy tinh, trong ngoaøi ñeàu thaáy nhau. Daân chuùng nöôùc Nan ñöôïc thaáy Phaät vaø caùc vò Boà-taùt, La-haùn, neân raát vui möøng. Trong khi aáy, Ñöùc Phaät coù moät vò ñeä töû La-haùn teân Taân-ñaàu-lö, ñang ngoài treân nuùi, vì queân maát chuyeän ñeán nöôùc Nan, neân laáy kim chæ ra vaù taám y raùch. Sau ñoù, caàm kim caám vaøo ñaát, sôïi chæ coøn dính töø kim sang taám y. Vöøa luùc Phaät ñaõ an toïa trong cung vua nöôùc Nan, Taân-ñaàu-lö môùi nhôù ra vieäc ñi thoï trai neân duøng thaàn tuùc bay ñeán nöôùc Nan khieán ngoïn nuùi cuõng bay dính theo sau mình. Khi ñoù, trong nöôùc, coù moät ngöôøi nöõ teân Hoaøi Khu, troâng thaáy nuùi bay tôùi che toái taêm tröôùc maët sôï rôùt treân ngöôøi mình, vì quaù kinh sôï neân ngaõ nhaøo xuoáng ñaát. Phaät ôû xa, bieát vieäc naøy,

lieàn sai Ma-ha Muïc-kieàn-lieân duøng thaàn tuùc bay ñeán ñoùn, hoûi: –Naøy Taân-ñaàu-lö, caùi gì theo sau thaày vaäy? Taân-ñaàu-lö nhìn laïi, thaáy hoøn nuùi, lieàn ñöa tay ñaåy nuùi trôû veà choã cuõ caùch taùm ngaøn daëm. Sau ñoù, Taân-ñaàu-lö ñeán tröôùc Phaät laøm leã, roài cuøng ngoài xuoáng. Ñöùc Phaät baûo Taân-ñaàu-lö: –Ta nay muoán chæ daïy moïi ngöôøi trong thieân haï, khieán cho hoï thoaùt khoûi moïi söï khoå ôû theá gian. OÂng ñaõ treå heïn, laïi laøm haïi moät ngöôøi, maïng ngöôøi raát troïng, ñaáy laø ñieàu khoâng vui trong ñaïo phaùp cuûa Ta. Töø ñaây veà sau, oâng khoâng ñöôïc theo Ta thoï thöïc vaø hoäi hoïp vôùi chuùng. OÂng neân ôû laïi ñaây, ñeán sau naøy khi Phaät Di-laëc ra ñôøi, môùi ñöôïc nhaäp Nieát-baøn. Taân-ñaàu-lö nghe Phaät daïy nhö vaäy thì im laëng buoàn raàu, töï hoái traùch. Sau khi thoï trai xong, oâng ta ra phía tröôùc laøm leã Phaät, cuøng caùc Boà-taùt, La-haùn, töø giaõ taát caû roài ñi vaøo trong nuùi. Baáy giôø thaày cuûa vua nöôùc Nan laø Ni-kieàn Nhaõ-ñaø-phaát thöa Phaät: –Ngaøi coù theå cuøng toâi tranh luaän veà ñaïo lyù khoâng? Ai thua thì phaûi töï nhaûy xuoáng gieáng. Ñöùc Phaät noùi: –Raát hay, khoâng caàn noùi nhieàu, chæ hoûi ba caâu neáu khoâng noùi ñöôïc, phaûi nhaûy xuoáng gieáng. Ni-kieàn Nhaõ-ñaø-phaát noùi: –Raát toát. Ñöùc Phaät hoûi: –Khi tuïng kinh thì oâng thöc hieän nhö theá naøo? Ni-kieàn Nhaõ-ñaø-phaát ñaùp:

–Khi tuïng kinh thì toâi quyø meïp caû hai chaân vaø hai tay. Phaät noùi: –Neáu laøm theá thì con ngöôøi coù khaùc gì so vôùi thuù vaät? Ni-kieàn Nhaõ-ñaø-phaát khoâng traû lôøi ñöôïc. Caùc ñeä töû cuûa oâng ñeàu töùc giaän, moïi ngöôøi cuõng goùp lôøi baèng nhieàu caùch, nhöng khoâng giaûi quyeát ñöôïc vieäc naøy, neân hoï trôû laïi töùc giaän thaày mình, oâm thaày muoán neùm xuoáng gieáng. Vò thaày raát sôï haõi, hai tay baùm chaët laáy maët ñaát khoâng chòu nhaûy xuoáng gieáng. Phaät baûo: –Haõy tha cho oâng ta. Baáy giôø, giöõa saân nôi cung vua boãng nhieân coù ñaùm löûa lôùn phaùt ra, ngoïn löûa chaùy cao ñeán trôøi Phaïm thieân thöù baûy. Trong ngoïn löûa naøy, töï nhieân hieän ra hoa sen ngaøn caùnh, treân hoa sen coù naêm traêm vò Phaïm thieân, ñeàu quyø goái chaép tay, hoûi Phaät: –Cuùng döôøng vieäc aên uoáng cho nhöõng haïng ngöôøi naøo thì ñaït ñöôïc phöôùc ñöùc nhieàu, coøn cho nhöõng haïng ngöôøi naøo thì ñöôïc phöôùc ñöùc ít? Ñöùc Phaät traû lôøi Phaïm thieân: –Thí nhö ñem haït gioáng cuûa nguõ coác neùm raõi vaøo löûa, thì noù coù moïc leân khoâng? Ñaùp: –Khoâng theå moïc ñöôïc. Ñöùc Phaät daïy: –Vua nöôùc Nan daâng thöùc aên cho caùc Ni-kieàn töø luùc ñaàu ñeán cuoái, cuõng nhö ñem nguõ coác tung vaõi vaøo löûa, khoâng theå naøo moïc ñöôïc. Hoâm nay oâng ta cuùng döôøng Phaät, Boà- taùt, La-haùn thì seõ ñaït ñöôïc phöôùc ñöùc nhieàu voâ löôïng. Ví nhö ngöôøi coù ñaát toát, haït gioáng toát, trôøi laïi möa gioù thuaän hoøa, lo gì haït gieo khoâng moïc. Nay Phaät laø phöôùc ñieàn cuûa taát caû chuùng sinh, tuøy theo söï gieo troàng cuûa töøng ngöôøi maø ñeàu ñöôïc nhö nguyeän. Ngöôøi ngu si thì öa thích daïy ngöôøi laøm vieäc theo ñaùm ngoaïi ñaïo. Ngöôøi naøy khi qua ñôøi, aét seõ bò ñoïa vaøo ñòa nguïc Thaùi sôn chòu nhieàu ñau khoå, hoái haän khoâng kòp. Ngöôøi tröôùc ôû trong ñòa nguïc chöa ra khoûi thì ngöôøi sau laïi tieáp tuïc daïy ngöôøi laøm ñieàu aùc ñeå bò ñoïa vaøo ñaáy. Keû ngu si trong theá gian, duøng

nhieàu luaän ñieäu löøa doái nhau, neân khoâng bieát chaùnh ñaïo. Ñaïo aáy khoâng sinh, khoâng giaø, khoâng beänh, khoâng cheát, ñaáy laø ñaïi ñaïo Neâ-hoaøn giaûi thoaùt. Trong theá gian hieän coù chín möôi saùu thöù ngoaïi ñaïo ñeàu khoâng baèng Phaät ñaïo. Duø duøng heát nhaùnh caây vaø loâng chim trong thieân haï ñeå laøm buùt ghi cheùp kinh Phaät, nhaùnh caây vaø loâng chim coù theå heát, nhöng trí tueä cuûa Phaät thì khoâng theå caïn. Neáu nghieàn nuùi Ñaïi Tu-di ra laøm möïc ñen, hoøa vôùi nöôùc boán bieån, duøng buùt ñeå vieát kinh Phaät, möïc boán bieån aáy coù theå heát, nhöng trí tueä cuûa Phaät thì khoâng heà caïn. Naêm traêm vò Phaïm thieân nghe lôøi Phaät daïy, thaûy ñoàng leân tieáng: –Laønh thay! Thaät ñuùng nhö lôøi Phaät daïy. Ngay luùc aáy naêm traêm vò Phaïm thieân lieàn bieán maát. Baáy giôø ba traêm ngöôøi quyeán thuoäc cuûa vua nöôùc Nan, moät ngaøn hai traêm cung nöõ, naêm traêm vò ñaïi thaàn thaáy Phaät bieán hoùa nhö theá neân ñeàu vui möøng hôùn hôû, cuøng nhau phaùt taâm caàu ñaïo quaû voâ thöôïng chaùnh ñaúng chaùnh giaùc. Cuøng luùc aáy, coù hai ngaøn vò Baø- la-moân ñeàu caïo boû raâu toùc, trôû thaønh Tyø-kheo, töùc thì ñeàu chöùng ñaéc ñaïo quaû A-la-haùn. Moät vaïn hai ngaøn ngöôøi Ni-kieàn cuõng ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt. Trong ñoù, coù ngöôøi ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, coù ngöôøi ñaéc quaû Tö-ñaø-haøm, coù ngöôøi ñaéc quaû A-na-haøm. Coøn daân chuùng trong nöôùc aáy thì coù saùu vaïn boán ngaøn ngöôøi ñeàu tin töôûng höôùng veà Phaät phaùp, thoï trì naêm giôùi, trôû thaønh Öu-baø-taéc. Phaät thuyeát kinh naøy xong, lieàn cuøng vôùi caùc vò Boà-taùt, La-haùn ñeàu hieän thaàn tuùc bay

ñi. Baáy giôø vua nöôùc Nan cuøng phu nhaân, thaùi töû vaø quaàn thaàn, daân chuùng raát hoan hyû, cuøng nhau höôùng veà Phaät ñaûnh leã cung kính.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.